
SPIS TREŚCI

Od Wydawcy	5
BAKÓW (<i>Bankau</i>) – gmina i powiat Kluczbork Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	9
BIECHÓW (<i>Bechau</i>) – gmina Pakosławice, powiat Nysa Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	24
BRYNICA (<i>Brinitze</i>) – gmina Wołczyn, powiat Kluczbork Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	35
CIESZANOWICE (<i>Tscheschdorf, Lärchenhain</i>) – gmina Kamiennik, powiat Nysa Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	40
FRA CZKÓW (<i>Franzdorf</i>) – gmina Pakosławice, powiat Nysa Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	48
GIERAŁCICE (<i>Giersdorf</i>) – gmina Głuchołazy, powiat Prudnik Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	58
GIERÓW (<i>Gührau</i>) – gmina Grodków, powiat Brzeg Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	67
GOŁKOWICE (<i>Golkowitz</i>) – gmina Byczyna, powiat Kluczbork Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	72
GRĘBOSZÓW (<i>Grambschütz</i>) – gmina Domaszowice, powiat Namysłów Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	78
GROBNIKI (<i>Gröbnig</i>) – gmina i powiat Głubczyce Zespół zamkowo-parkowy z folwarkiem	88
JAKUBOWICE (<i>Jakobsdorf</i>) – gmina Wilków, powiat Namysłów Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	94
JANOWA (<i>Johnsdorf</i>) – gmina Otmuchów, powiat Nysa Zespół dworsko-folwarczny	101
JĘDRZEJÓW (<i>Endersdorf</i>) – gmina Grodków, powiat Brzeg Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	106
KOMORNO (<i>Komorno</i>) – gmina Reńska Wieś, powiat Kędzierzyn-Koźle Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	115
KRZYWICZYNY (<i>Schönfeld</i>) – gmina Wołczyn, powiat Kluczbork Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	121

LISIE KĄTY (<i>Fuchswinkel</i>) - gmina Paczków, powiat Nysa	
Zespół dworsko-folwarczny	128
ŁĄCZANY (<i>Lankau</i>) - gmina i powiat Namysłów	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	134
ŁĄKA PRUDNICKA (<i>Gräflich Wiese</i>) - gmina i powiat Prudnik	
Zespół zamkowo-parkowy z folwarkiem	142
MACIEJOWICE (<i>Matzwitz, Mühlrain</i>) - gmina Otmuchów, powiat Nysa	
Zespół dworsko-folwarczny	150
MACIEJÓW (<i>Matzdorf</i>) - gmina i powiat Kluczbork	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	157
MAKOSZYCE (<i>Mangschütz</i>) - gmina Lubsza, powiat Brzeg	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	164
MIKOLIN (<i>Nikoline</i>) - gmina Lewin Brzeski, powiat Brzeg	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	172
MINKOWSKIE (<i>Minkowsky, Seydlitzruh</i>) - gmina i powiat namysłów	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	178
NASALE (<i>Nassadel</i>) - gmina Byczyna, powiat Kluczbork	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	189
NASIEDLE (<i>Nassiedel</i>) - gmina Kietrz, powiat Głubczyce	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	196
OKOPY (<i>Kaltecke</i>) - gmina Łambinowice, powiat Niemodlin	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	205
OSIEK GRODKOWSKI (<i>Osseg, Auenrode</i>) - gmina Grodków, powiat Brzeg	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	211
PAWŁOWICE NAMYSŁOWSKIE (<i>Paulsdorf</i>) - gmina i powiat Namysłów	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	224
POLSKA CEREKIEW (<i>Polnisch Neukirch</i>) - gmina Polska Cerekiew, powiat Kędzierzyn-Koźle	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	231
POMORZOWICE (<i>Pommerswitz</i>) - gmina i powiat Głubczyce	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	241
SIEDLEC (<i>Zedlitz</i>) - gmina Otmuchów, powiat Nysa	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	248
SMARDY DOLNE (<i>Nieder Schmarđt</i>) - gmina i powiat Kluczbork	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	253
STRZELCE NAMYSŁOWSKIE (<i>Strehlitz</i>) - gmina Domaszowice, powiat Kluczbork	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	258
ŚWINIARY WIELKIE (<i>Groß Blumenau</i>) - gmina Wołczyn, powiat Kluczbork	
Zespół dworsko-parkowy z folwarkiem	266
TRAWNIKI (<i>Trawnig</i>) - gmina Pawłowiczki, powiat Kędzierzyn-Koźle	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	274

WIĘKSZYCE (<i>Wiegshütz</i>) – gmina i powiat Kędzierzyn-Koźle	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	280
WRONÓW (<i>Frohnau</i>) – gmina Lewin Brzeski, powiat Brzeg	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	289
ZIEMIEŁOWICE (<i>Simmelwitz</i>) – gmina i powiat Namysłów	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	295
ZIMNICE MAŁE (<i>Klein Schimnitz</i>) – gmina Prószków, powiat Opole	
Zespół zamkowy	303
ZWANOWICE (<i>Schwanowitz</i>) – gmina i powiat Brzeg	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	308
ŻYROWA (<i>Zyrowa</i>) – gmina Zdzieszowice, powiat Krapkowice	
Zespół pałacowo-parkowy z folwarkiem	316
Bibliografia	328
Spis ilustracji	331

ELŻBIETA MOLAK
IRENEUSZ RACŁAWICKI

ZAPOMNIANE ZABYTKI

DWORY I PAŁACE WIEJSKIE
POŁUDNIOWEJ POLSKI

ŚLĄSK OPOLSKI

TOM 2

OPOLE
Wydawnictwo NOWIK Sp.j.
2011

Autorzy książki pragną przyczynić się do popularyzacji walorów naszego regionu poprzez ukazanie historii i wartości zabytkowych nieznanymi ogółowi społeczeństwa zespołów pałacowo-parkowych i folwarcznych. Książkę wyróżnia spośród wielu publikacji ukazujących zabytki tej ziemi wszechstronne spojrzenie – mowa tu będzie o całym zespole elementów zieleni towarzyszących ziemiańskim siedzibom, a także o budownictwie folwarcznym, tak istotnym dla funkcjonowania ówczesnych majątków, uprawach i hodowlach, co wzbogaca naszą wiedzę o historii gospodarczej i wysokich osiągnięciach cywilizacyjnych regionu. Rzetelne omówienie wartości i obecnego stanu zachowania zespołów rezydencjalnych na Opolszczyźnie ułatwi przygotowanie programu ich rewitalizacji, co pozwoli powstrzymać proces niszczenia tych cennych obiektów oraz przyczyni się do rozwoju turystyki. Mamy nadzieję, że za sprawą tej książki nazwy przedstawionych tu miejscowości będą się odtąd kojarzyć Czytelnikom z wdzięcznym kształtem pałacu, dowodzącymi gospodarności i umiłowania ładu koncepcjami zabudowy gospodarczej, malowniczym układem parku – a czasem, niestety, z myślą o pilnym podjęciu społecznych starań o przywrócenie zabytkowym obiektom ich utraconych walorów.